

ZMĚNY V ZÁKONĚ O DANÍCH Z PŘÍJMŮ

Podnikatelé - výdajové paušály

Od roku 2015 bude zaveden maximální limit pro uplatnění výdajových paušálů i u zbývajících 60% a 80% paušálu. Limit pro všechny paušální výdaje tak bude odpovídat tržbám ve výši 2 000 000 Kč. U příjmů ze zemědělské činnosti, řemeslného podnikání, lesního a vodního hospodářství tak bude možné při použití paušálů uplatnit jako výdaj maximálně 1 600 000 Kč a u příjmů z ostatního živnostenského podnikání maximálně 1 200 000 Kč. Procentní výše paušálů zůstávají nezměněny, stejně jako obecná možnost uplatnit výdaje ve skutečné výši bez dalších omezení.

„Malí“ podnikatelé

Do letoška mohli podnikatelé s méně než 26 zaměstnanci hradit nemocenské pojištění s vyšší sazbou 3,3 % a následně odečíst od plateb pojistného na sociální zabezpečení polovinu částky zaplacené jako náhrada mzdy při pracovní neschopnosti zaměstnanců. Od roku 2015 se tato možnost ruší.

Podnikové školky

Zaměstnavatel bude mít možnost snížit daňový základ o náklady související se zřízením a provozováním zařízení péče o dítě předškolního věku. Těmito náklady jsou např. nájemné za prostory, energie, úklid, mzdy zaměstnanců pečujících o děti, úhrada jinému subjektu, který umožní umístění dětí ve svém zařízení.

Budou-li výdaje na straně zaměstnavatele zahrnuty do daňových výdajů a služba péče o dítě bude poskytována zaměstnancům bezplatně nebo za zvýhodněnou cenu, pak se u zaměstnance bude jednat o zdanitelný příjem.

Rodiče s dětmi

Rodiče si mohou uplatnit slevu na dani ve výši prokázaných výdajů za umístění dítěte ve školce nebo předškolním zařízení, ve kterých budou mít umístěné své dítě, tzn. „školkovné“. Výdaj za stravu není považován za výdaj za umístění dítěte. Výše slevy se odvozuje od výše minimální mzdy a poprvé ji bude možno uplatnit již za kalendářní rok 2014. Za rok 2014 si tak budou moci rodiče uplatnit slevu do výše 8 500 Kč, a v roce 2015 do výše 9 200 Kč. Slevu bude moci uplatnit jeden z rodičů po skončení kalendářního roku buď u zaměstnavatele, nebo v daňovém přiznání.

Nově se zavádí slevy na druhé a další dítě žijící ve společné domácnosti, a to 15 804 Kč na druhé a 17 004 Kč na třetí a další dítě. Pořadí dětí pro uplatnění zvýšených slev i rozdělení slev na jednotlivé děti mezi rodiče je ponecháno na volbě rodičů.

Nová zjednodušení pro zaměstnavatele

Správce daně bude nově zodpovědný za vybrání dluhu, který vznikne v důsledku chyby zaměstnavatele způsobené nedostatečnými informacemi ze strany zaměstnanců. Dříve musel dlužné částky od zaměstnanců vymáhat zaměstnavatel. Tento postup se uplatní u současných i minulých zaměstnanců, zaměstnavatel jen předá správci daně potřebné doklady.

Ke zjednodušení u zaměstnavatele dochází také v oblasti veřejného pojistného sjednocením pravidel pro okamžik vzniku účasti na sociálním i zdravotním pojištění u prací konaných na základě dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti.

Při čerpání neplaceného volna nebo při neomluvené absenci zaměstnance se od roku 2015 bude pro účely výpočtu zdravotního pojištění namísto dosavadní složité kalkulace používat minimální mzda.

Nové povinnosti pro zaměstnavatele

Nový zákon přináší i některé nové povinnosti, kterým je třeba věnovat pozornost. Jde například o povinnost vyžadovat potvrzení o poskytování daňového zvýhodnění v případě zaměstnanců, kteří vyživují děti ve společné domácnosti a žádají o daňové zvýhodnění na děti.

Mzdová účtárna musí evidovat na mzdových listech další údaje nutné pro mezinárodní výměnu dat, např. u daňového nerezidenta datum narození, číslo dokladu prokazujícího jeho totožnost, apod.

Nově bude správce daně akceptovat podání, u nichž zákon stanoví povinnou elektronickou formu, i pokud budou podána jinak než elektronicky. Za nesplnění elektronické formy podání novela daňového řádu zavádí pokutu ve výši 2 000 Kč.

Životní pojištění

Z důvodu zneužívání daňové podpory příspěvků na životní pojištění nebudou daňová zvýhodnění poskytována u těch smluv, které umožní výběry naspořené částky dříve než po 60 měsících trvání smlouvy nebo před dovršením 60 let věku. U ostatních smluv zůstává podpora nezměněna, tj. zůstává osvobození příspěvků zaměstnavatele u zaměstnance do výše 30 tisíc Kč ročně a snížení základu daně v případě vlastních příspěvků poplatníka až 12 tisíc Kč ročně.

Pokud dojde k předčasnému čerpání naspořených prostředků nebo dojde ke zrušení smlouvy, budou zdaněny příspěvky od daně osvobozené poskytnuté zaměstnavatelem. Z tohoto příjmu se nebude odvádět sociální ani zdravotní pojištění. Zaměstnanci jsou povinni zaměstnavateli tuto skutečnost oznámit. Zároveň bude třeba prostřednictvím daňového přiznání „vrátit“ daňové výhody za posledních 10 let, pokud byly příspěvky na životní pojištění v minulosti uplatněny jako odčitatelná položka.

Pro příspěvky poskytnuté do konce roku 2014 budou i nadále platit stávající pravidla. Pojišťovněm a občanům se dává prostor upravit stávající smlouvy do konce března.

Výplaty vlastního kapitálu

Výplata složek vlastního kapitálu netvořených ze zisku (vrácení emisního ážia, příplatků mimo základní kapitál a obdobná plnění) bude podléhat srážkové dani obdobně jako vypořádací podíl nebo podíl na likvidačním zůstatku.

Výplaty z rezervního fondu

Výplaty rezervního fondu tvořeného ze zisku budou podléhat stejnému daňovému režimu jako snižování základního kapitálu, tzn. hledí na ně jako na podíly na zisku osvobozené od srážkové daně v případě splnění standardních podmínek vztahu mateřská a dceřiná společnost.

Vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál

Vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo obdobná plnění budou posuzována shodně jako např. vypořádací podíl nebo podíl na likvidačním zůstatku. Bude tedy zdaněn rozdíl mezi výplatou a nabývací cenou, a to srážkovou daní ve výši 15 %, resp. 35 %.

Podíly na zisku

Podíly na zisku obchodních korporací mohou nově získat i osoby, které nevlastní podíl na této korporaci. U zaměstnanců se výplata podílu na zisku považuje za příjem ze závislé činnosti, ostatním fyzickým osobám bude tento podíl zdaněn srážkovou daní. Právnícké osoby zdaňují podíl na zisku v rámci obecného základu daně. Důvodem rozdílného způsobu zdanění právníckých a fyzických osob je snaha zdanit příjem fyzickým osobám tak, aby jim nevznikla povinnost podat daňové přiznání.

Zpřesnění úpravy finančního leasingu

Aby byla naplněna ekonomická podstata finančního leasingu, byla doplněna kritéria přesněji definující tento institut.

Od roku 2014 se na finanční leasing nevztahují ustanovení zákona o daních z příjmů týkající se nájmu, a proto byla upřesněna související ustanovení tak, aby nedošlo ke zhoršení podmínek v případě pořizování majetku na finanční leasing. Novela proto doplňuje možnost uživatele majetku pořizovaného formou finančního leasingu odpisovat jím provedené technické zhodnocení. Dále se upřesňuje, že prokazování výdajů na pohonné hmoty u zahraniční pracovní cesty u dopravy silničním motorovým vozidlem se týká také vozidel pořizovaných formou finančního leasingu. Všechna tato doplnění se mohou uplatnit již za rok 2014.

Přefakturace

Nově je přeformulováno ustanovení, podle kterého lze pro daňové účely uznat i nedaňový výdaj, pokud je krytý přímo souvisejícím výnosem. Důvodem změny je stav, kdy postupem času došlo k využívání této možnosti v situacích, které neodpovídaly původnímu smyslu a cíli a sváděly k formalistickým konstrukcím. Pro úplnost připomínáme, že pokud má nedaňový

výdaj zákonem určený zvláštní/speciální daňový režim, nemůže být toto ustanovení využito. Zvláštním daňovým režimem se rozumí zejména režim daňových rezerv, opravných položek, nabývacích cen podílů, odpisů pohledávek, výdajů na spotřebované pohonné hmoty, pokud poplatník využil paušální výdaj na dopravu, oceňovacích rozdílů, finančního leasingu, daňových odpisů majetku a podobně.

Opravné položky k pohledávkám

Zákon o rezervách upravuje nově možnost vytvořit daňově účinné opravné položky k neuhrazeným pohledávkám ve výši 100 % neuhrazené hodnoty pohledávky již po uplynutí 30 měsíců od její splatnosti (dnes je tato doba stanovena na 36 měsíců).

Obdobně se na 30 měsíců zkracuje období, po jehož uplynutí je třeba dodanit neuhrazené závazky.

Nově lze také tvořit daňově účinné opravné položky k neuhrazeným pohledávkám účtovaným rozvahově v důsledku opravy chyb minulých období. Samozřejmě za předpokladu, že o hodnotu těchto pohledávek byl prostřednictvím dodatečného přiznání zvýšen základ daně v příslušném období, tedy pohledávky byly zdaněny.

Uplatnění odčitatelných položek při daňové kontrole

Položky odčitatelné od základu daně bude možné bez omezení uplatnit prostřednictvím dodatečného daňového přiznání i v rámci daňové kontroly. Těmito položkami jsou ztráta vyměřená za minulá zdaňovací období, odpočet na vývoj a výzkum, odpočet na odborné vzdělávání nebo dary.

Pokud však budou odčitatelné položky uplatňovány proti zvýšení základu daně správcem daně při daňové kontrole, při výpočtu penále se k těmto dodatečně uplatněným odčitatelným položkám nebude přihlížet.

Bezúplatná plnění

Příjmy v podobě majetkového prospěchu plynoucího z bezúročné zápůjčky, výpůjčky či výprosy fyzické nebo právnické osobě jsou od roku 2015 osvobozené od daně, pokud plynou od osob v příbuzenské linii přímé, vedlejší, žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti nejméně jeden rok, nebo pokud nepřesáhnou v úhrnu 100 000 Kč od téže osoby ve zdaňovacím období nebo období, za které se podává daňové přiznání. U zaměstnance je od daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti osvobozen též majetkový prospěch plynoucí zaměstnanci z bezúročné zápůjčky, a to u nesplacených zůstatků z těchto zápůjček (jistin) až do úhrnné výše 300 000 Kč od téhož zaměstnavatele.

Oznamovací povinnost pro osvobozené příjmy

Účinnější kontrolu skutečných příjmů umožní i nově stanovená povinnost fyzických osob oznámit správci daně každý jednotlivý příjem osvobozený od daně z příjmů, pokud je vyšší než 5 mil. Kč. Toto oznámení se bude podávat nejpozději ve lhůtě pro podání daňového

přiznání. Sankce za nesplnění této povinnosti může dosáhnout až 10 – 15 % neoznámeného osvobozeného příjmu.

Uplatnění ztráty z podnikání u osob s vyššími příjmy

Základem pro výpočet 7% solidárního zvýšení daně je i nadále rozdíl mezi 48 násobkem průměrné mzdy a součtem příjmů ze závislé a samostatné činnosti. Nově je možno zohlednit při kalkulaci základu pro solidární zvýšení daně ztrátu, pokud byla dosažena ze samostatné činnosti.

Pokud nebude překročen za kalendářní rok „strop“ (maximální vyměřovací základ) pro výpočet sociálního pojištění, nebude nutno podávat samostatné přiznání k dani z příjmů jen z toho důvodu, že v jednotlivém měsíci nebo měsících došlo k uplatnění solidárního zvýšení daně.

Důchodci

Vrací se základní sleva na dani ve výši 24 840 Kč pracujícím starobním důchodcům i důchodcům s příjmem z pronájmu. Slevu je možné uplatnit v plné výši bez ohledu na to, jak dlouho v kalendářním roce výdělečná činnost trvala. Roční sleva bude uplatněna už za rok 2014 a vrácena i za rok 2013 (podrobné informace jak si o vrácení požádat lze nalézt na internetových stránkách Finanční správy).

Spolu s vrácením slevy se od roku 2015 znovu zavádí i limit 840 tis. Kč, při jehož překročení budou zdaňovány příjmy důchodců z pracovního poměru, podnikání nebo pronájmu.

Zároveň je třeba hlídat, aby měsíční příjem nepřekročil stanovený limit (ve výši minimální mzdy na začátku roku), který je pro rok 2014 ve výši 25 500 měsíčně. Při překročení tohoto limitu musí starobní důchodce podávat přiznání k dani z příjmů a odvést zálohu na daň z té částky, která stanovený limit překračuje.

Investiční fondy

Nová právní úprava nepřináší žádné změny pro drobné investory, kteří vkládají své volné peněžní prostředky do investičních fondů. K určitému zpřísnění podmínek dojde u zcela účelově zakládaných fondů, které využívaly nižší úroveň zdanění u investičních fondů oproti běžným podnikatelským subjektům.

Nižší 5% sazby daně z příjmů budou moci využívat tzv. základní fondy. Definicí základních fondů naplní fondy, jejichž akcie nebo podílové listy jsou přijaté k obchodování na evropských burzách, otevřené podílové fondy a investiční fondy investující minimálně 90 % svého majetku do investičních cenných papírů, nástrojů peněžního trhu a jiných finančních instrumentů. Ostatní fondy budou zdaňovat své příjmy sazbou 19 % jako ostatní poplatníci. Definicí a podmínky jsou nastaveny tak, aby bylo omezeno legální obcházení daňových povinností. Nežádoucí účelové využívání historicky založené nesystémové výjimky pro investiční fondy v návaznosti na předpisy regulující oblast kapitálových trhů v rámci tzv. základních fondů bude Ministerstvo financí dále sledovat a průběžně vyhodnocovat.